

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Joanna Lemańska

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu A.S.

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

w dniu 24 lipca 2025 r.,

umarza postępowanie.

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

UZASADNIENIE

W dniu 13 czerwca 2025 r. A.S. wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym protest nadany w tym dniu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, wpłynął do Sądu Najwyższego 7 lipca 2025 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w pisemnym stanowisku wskazał, że „Komisja wyraziła opinię w zakresie analogicznych zarzutów w odpowiedzi z dnia 20 czerwca 2025 r. (...) odnoszącej się do protestu

wyborczego (...) sygn. akt I NSW 2832/25". Z kolei w stanowisku z 20 czerwca 2025 r. Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że jeśli „potwierdzą się zarzuty dotyczące niewłaściwego przypisania głosów w ponownym głosowaniu we wskazanych w proteście obwodach głosowania lub w części z nich, protest należy uznać za zasadny. W pozostałym zakresie nie spełnia on wymogów formalnych przewidzianych dla protestu wyborczego i powinien pozostać bez dalszego biegu”.

Prokurator Generalny w pisemnym stanowisku wniósł o umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie, zaś zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa Kodeks wyborczy.

Zgodnie z art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

W realiach sprawy nie ulega wątpliwości, iż skarżąca nadała protest wyborczy w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w terminie określonym w ustawie, jednak wpłynął on do Sądu Najwyższego po podjęciu uchwały w dniu 1 lipca 2025 r. w sprawie I NSW 9779/25 stwierdzającej ważność wyboru Karola Tadeusza Nawrockiego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dokonanego w dniu 1 czerwca 2025 r. Uchwała ta zakończyła –

zgodnie z Konstytucją RP i Kodeksem wyborczym – procedurę rozstrzygania o ważności wyboru Prezydenta RP. W takiej sytuacji, czyli po podjęciu uchwały w przedmiocie ważności wyborów, rozpoznanie protestu byłoby niecelowe, skoro stosownie do art. 324 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozstrzyga o ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej m.in. po rozpoznaniu protestów (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2016 r., III SO 8/15).

Stosownie do powyższego zbędne stało się wyrażenie przez Sąd Najwyższy opinii w przedmiocie wniesionego protestu wyborczego, zaś wywołane nim postępowanie należało umorzyć na podstawie art. 323 § 1 k.wyb. w zw. z art. 355 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

[P.Sz.]

[a.ł.]

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot